

KONTROLLUTVALGET

i Nesbyen kommune

Årsmelding 2024

KONTROLLUTVALGETS KONTROLL- OG REVISJONSARBEID I NESBYEN KOMMUNE

Årsmelding 2024 vedtatt av kontrollutvalget 10.02.2025 – sak 09/25

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDNING OG LOVGRUNNLAG	3
2.	KONTROLLUTVALGETS MEDLEMMER OG VARAMEDLEMMER.....	3
3.	REVISJONSORDNING I NESBYEN KOMMUNE.....	4
4.	SEKRETARIAT FOR KONTROLLUTVALGET	4
5.	KONTROLLUTVALGETS ANSVAR OG MYNDIGHET.....	4
5.1	Kontrollutvalgets rapportering	5
6.	KONTROLL- OG REVISJONSARBEIDET I 2024.....	6
6.1	Kontrollutvalgets møter i 2024	6
6.2	Innkallinger og møtebøker.....	6
6.3	Kontrollutvalgets saker i 2024	7
7.	REGNSKAPSREVISJON	8
7.1	Kontrollutvalget skal påse at revisjonen utføres av kvalifisert og uavhengig revisor	9
7.2	Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.....	9
7.3	Nummerert brev	10
8.	FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL	11
8.1	Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	11
8.2	Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll12	
8.3	Følgende prosjekt ble prioritert i 2024:.....	12
8.3.1	Forvaltningsrevisjonsprosjekt: «Ressurskrevende tjenester»	12
9.	ØKONOMI	16
10.	AVSLUTNING	17

Vedlegg:

Fra kontrollutvalgets «Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-27»:

Vedlegg 1 – side 18:

- Del IV «Tema for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll», liste over prioriterte prosjekter for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i perioden 2023-27 og utførte/pågående prosjekter.

1. INNLEDNING OG LOVGRUNNLAG

Kontrollutvalgets årsmelding er en del av kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret, som gir en samlet oppsummering av kontrollutvalgets arbeid gjennom året.

Kontrollutvalget skal iht. kommunelovens § 23-2 føre løpende kontroll med forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig og uavhengig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert og at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper osv.

Kontrollutvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer foretatt av kommunenes folkevalgte organer, men kan fremme saker vedrørende forvaltningen av kommunen med politisk innhold. Utvalget er ikke en klageinstans for enkeltsaker.

2. KONTROLLUTVALGETS MEDLEMMER OG VARAMEDLEMMER

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ etter kommunelovens § 23-1.

Ved ikrafttredelse av ny kommunelov høsten 2019 skal kontrollutvalget bestå av minst 5 medlemmer, jf. kommunelovens § 23-1, 2. ledd.

Kontrollutvalgets medlemmer etter valget i 2023:

Medlemmer:	Varamedlemmer personlig:
<i>Leder:</i> Audun Aasheim (BL)	<i>1. vara Sp:</i> Magne Medgard
<i>Nestleder:</i> Torunn Bekkeseth (Sp)	<i>2. vara Sp:</i> Gerd Eli Berge
<i>Medlem:</i> Tonje Myre (Sp)	<i>1. vara H:</i> Cathrin Haug
<i>Medlem:</i> Arvid Tandberg (H)	<i>2. vara H:</i> Hanne Jorde
<i>Medlem:</i> Nina Gullingsrud (Ap)	<i>1. vara Ap:</i> Knut Jakob Larsen
	<i>2. vara Ap:</i> Tommy Johnsen
	<i>1. vara BL:</i> Mona Gretha Garborg

3. REVISJONSORDNING I NESBYEN KOMMUNE

Nesbyen kommune har i en årrekke deltatt i et interkommunalt samarbeid om revisjonsordning med de øvrige Hallingdals-kommunene.

Kommunerevisjon IKS hadde revisjonsoppdraget for kommunen frem til høsten 2020.

I 2020 vedtok alle eierkommunene å avvikle selskapet.

I henhold til kommunelovens § 24-1, 3. ledd skal kontrollutvalget innstille revisjonsløsning til kommunestyre. Kontrollutvalget i Nesbyen behandlet valg av revisjonsordning og revisor i sitt møte 13.05.2020 – sak 12 + 13/2020, og innstilte på at kommunen skulle velge Viken kommunerevisjon IKS som revisor og tre inn i selskapet som deleier.

Kommunestyret behandlet valg av revisjonsordning og revisor i møte 25. juni 2020 og vedtok kontrollutvalgets innstilling i sakene.

Kommunestyret vedtok Viken kommunerevisjon IKS sin selskapsavtale av 01.07.2020, i sitt møte 15. oktober 2020.

Viken kommunerevisjon IKS har fra høsten 2020 hatt revisjonsansvaret for Nesbyen kommune.

Selskapets formål er å utføre lovpålagte revisjonsoppgaver for eierkommunene etter gjeldende lov og forskrift.

4. SEKRETARIAT FOR KONTROLLUTVALGET

I henhold til Kommunelovens § 23-7 skal kommunestyret sørge for sekretariatsbistand til kontrollutvalget som tilfredsstiller utvalgets behov. Sekretariatet skal påse at utvalgets saker er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av revisjonsselskapet, jf. kommunelovens § 23-7.

Hanne Heen Wengen har, siden 01.07.2016, hatt funksjonen som kontrollutvalgssekretær for kontrollutvalget i Nesbyen.

Kontrollutvalget har vedtatt at Wengen skal utføre praktiske arbeidsoppgaver knyttet til utvalgets kontroll- og revisjonsarbeid, herunder bl.a. administrative oppgaver, koordinering, saksutredning, utarbeide møteinnkallinger og møtebøker, oppfølging av saker, arkiv og sørge for praktisk gjennomføring av møter osv., slik det fremgår av oppdragsavtalen.

5. KONTROLLUTVALGETS ANSVAR OG MYNDIGHET

Kontrollutvalget er et lovpålagt utvalg og har en sentral rolle i kommunens egenkontroll, jf. kom.lovens kapittel 23. Kontrollutvalget skal foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å ivareta sin kontroll-oppgave på vegne av kommunestyret og kan kreve at kommunen legger frem enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver.

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

Kontrollutvalgets mandat er å føre kontroll med forvaltningen. Som en del av dette generelle kontrollansvaret er utvalget tillagt enkelte konkrete oppgaver.

I henhold til kommunelovens § 23-2, skal kontrollutvalget:

- **Påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte**, i henhold til lover, forskrifter og god kommunal revisjonsskikk. Kontrollutvalget gir uttale til årsregnskapet før det blir lagt frem for kommunestyret.
- **Påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen** foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.

- **Påse at det utføres forvaltningsrevisjon** av kommunens virksomhet.
En systematisk vurdering av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.
- **Påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv., (eierskapskontroll).**
Det innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.
- **Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp**

I tillegg skal kontrollutvalget påse at:

- kommunen har en forsvarlig revisjonsordning både når det gjelder regnskaps- og forvaltningsrevisjon.
- revisjonsmerknader blir fulgt opp.

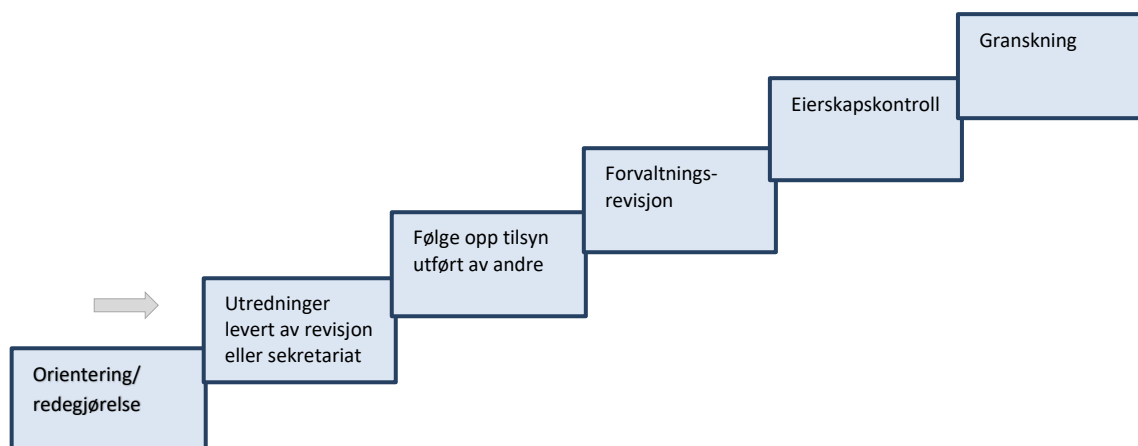
Kontrollutvalget behandler et bredt spekter av saker. For å ivareta det løpende kontrollansvaret, tar kontrollutvalget opp saker på eget initiativ og får innspill til saker fra blant annet innbyggere. I tillegg behandles faste årlige saker som f.eks. statusbrev fra revisjonen, kommunens årsregnskap, ROV for forenklet etterlevelseskontroll, k-utvalgets budsjett o.l.

Kontrollutvalget kan føre kontroll på ulike måter, og ulike saker krever ulike fremgangsmåter.

Det er derfor viktig at utvalget velger metoder som effektivt bidrar til å få tilgang til den informasjonen som er nødvendig for å belyse saken.

Den minst ressurskrevende tilnærmingen er å anmode administrasjonen om orientering/redegjørelse.

Eksempler på ulike metoder kan illustreres ved figuren nedenfor, hvor tiltak som krever minst ressurser fra kontrollutvalgets side, slik som orientering/redegjørelse, er plassert nederst i trappen.

5.1 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret.

Sakene sendes kommunestyret fortløpende etter hvert som de foreligger.

I saker som skal oversendes til kommunestyret, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken, jf. kommunelovens § 23-5.

Eksempel på saker som oversendes kommunestyret til behandling kan være forvaltningsrevisjons-rapporter og rapport etter gjennomført eierskapskontroll.

Kontrollutvalgets årsmelding oversendes kommunestyret til orientering.

6. KONTROLL- OG REVISJONSARBEIDET I 2024

6.1 Kontrollutvalgets møter i 2024

Kontrollutvalget i Nesbyen avholdt 4 ordinære møter i 2024. Møtene ble avholdt på kommunehuset i Nesbyen. Alle møtene ble avholdt som fysiske møter.

I tillegg ble det avholdt;

2 fellessamling for kontrollutvalgene i Hallingdal, 29. april og 29. oktober 2024.

I april var NAV Hallingdal tilstede og presenterte sin virksomhet og tjenester for forsamlingen, og i oktober var IKT Hallingdal tilstede og presenterte sin virksomhet.

Kontrollutvalget hadde i alt **29 saker til behandling i 2024**, jf. pkt. 6.3, samt noen orienteringssaker hvor det ikke har vært fattet vedtak.

- ✓ Ordfører og kommunedirektør har fast post i alle møter hvor de holder kontrollutvalget orientert om aktuelle saker og tema som har betydning for kontrollutvalget, herunder risikoområder.
- ✓ Kontrollutvalget har i sine møter anmodet kommunedirektøren om å redegjøre for en rekke forhold i kommunen, og i enkelte av møtene, ut over kommunedirektøren, innkalt administrative ledere når dette har vært relevant for å redegjøre i saker til kontrollutvalget.
- ✓ Kontrollutvalget har tatt kommunedirektørens redegjørelser til orientering/etterretning og i enkelte saker kommet med anbefalinger eller anmodninger.
- ✓ Kontrollutvalget har i samarbeid med ordfører og revisjonen vurdert mulige prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
- ✓ Arbeid vedrørende behandling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll jf. pkt. 6.5.

6.2 Innkallinger og møtebøker

Innkalling med saksdokumenter til møter i utvalget sendes til vanlig ut 14 dager før møtet.

Møteinnkallinger og møtebøker sendes alltid til utvalgets medlemmer, ordfører, kommunedirektør, kommunens postmottak og Viken kommunerevisjon IKS.

Kontrollutvalgets innkallinger og møtebøker legges ut på kommunens hjemmeside.

6.3 Kontrollutvalgets saker i 2024

Kontrollutvalget behandler årlig flere faste saker forbundet til regnskapsrevisjon og ut over dette forholder utvalget seg i hovedsak til sin vedtatte «Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll» og dets «Temaliste», som lister opp temaer/områder som kan behandles årlig og i perioden.

Kontrollutvalget behandlet følgende saker i 2024:

Møtedato:	Saksnr:	Navn på sak:
12.02.2024	01/24	Revisor informerer
	02/24	Engasjementsbrev (Viken kommunerevisjon IKS)
	03/24	Statusbrev – oppsummering etter interimrevisjon
	04/24	Kontrollutvalgets budsjett 2024
	05/24	Kontrollutvalget budsjett og regnskap 2023
	06/24	Kontrollutvalgets årsmelding 2023
	07/24	Eventuelt
13.05.2024	08/24	Revisor informerer
	09/24	Åpenhetsrapport (Viken kommunerevisjon IKS)
	10/24	Nesbyen kommune årsregnskap 2023 – kontrollutvalgets uttalelse
	11/24	Eventuelt
09.09.2024	12/24	Risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) Nesbyen kommune
	13/24	Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-27
	14/24	Revisor informerer
	15/24	Forenklet etterlevelseskontroll 2023 Nesbyen kommune
	16/24	Kontrollutvalgets budsjett 2025
	17/24	Ny avtale for sekretariats-tjeneste for kontrollutvalget i Nesbyen
	18/24	Eventuelt
18.11.2024	19/24	FR-rapport «Ressurskrevende tjenester – Nesbyen kommune»
	20/24	Henvendelse fra Nesbyen Arbeiderparti vedr. legevaktavtalen
	21/24	Forslag til årsbudsjett 2025 - K-utvalgets budsjetttramme
	22/24	Tertialrapport 2-2024
	23/24	Revisor informerer
	24/24	Rapport Oppsummering etter årsoppgjørsrevisjon 2023
	25/24	Overordnet revisjonsstrategi 2024
	26/24	Uavhengighetserklæringer fra oppdragsansvarlige revisorer
	27/24	Kontrollutvalgets møteplan og årshjul 2025
	28/24	Revidert avtale med sekretær
	29/24	Eventuelt

7. REGNSKAPSREVISJON

I henhold til kommunelovens § 23-2 bokstav a) og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 bokstav a) og b) skal kontrollutvalget holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at;

- kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte,
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med;
 - lov og forskrift
 - kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor.

Kontrollutvalget holdt seg i 2024 orientert om revisjonsarbeidet gjennom bl.a. dialog med revisor, nummererte brev og følgende rapporteringer fra Viken kommunerevisjon IKS:

- Statusbrev - Oppsummering etter interimrevisjon 2023
- Statusbrev – Oppsummering etter årsoppgjørrevisjon 2023
- Overordnet revisjonsstrategi
- Revisjonsberetning 2023 for kommunens årsregnskap
- Åpenhetsrapport
- Rapport forenklet etterlevelseskontroll 2023
- Uavhengighetserklæringer

Med Viken kommunerevisjon IKS som ny oppdragsansvarlig revisor ble en ny rutine innarbeidet - en fast sak i hvert møte: «Revisor informerer», hvor kontrollutvalget blir holdt orientert om relevante og aktuelle saker.

Revisjonsberetning årsregnskap 2023 Nesbyen kommune

Revisor la frem revisjonsberetningen for 2023 for kontrollutvalget i utvalgets møte 13. mai 2024 hvor kommunens årsregnskap ble behandlet som sak 10/24.

Revisors konklusjon:

- *«Årsregnskapet oppfyller gjeldende lovkrav*
- *Årsregnskapet gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen pr. 31.12.2023 og av resultatet for regnskapsåret avsluttet pr. denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.»*

I Nummerert brev nr. 4 oppsummerer revisor forhold, som ikke har betydning for konklusjonen i revisjonsberetningen, men som de mener kommunen bør vurdere nærmere:

- Kommunen har gamle selvkostfond på avløp med kr. 4 077 228,-. Dette er i strid med selvkostforskriften § 8, 2. ledd.
- Kommunen har i 2023 betalt kr. 31 615,- for lite i minimumsavdrag. Forholdet er i strid med kravene i kommunelovens § 14-18.

Kontrollutvalget valgte å sette inn de to punktene i sin uttalelse til årsregnskapet for 2023.

Ut over dette viste kontrollutvalget til revisjonsberetningen og anbefalte at kommunestyret godkjente Nesbyen kommune sitt årsregnskap og årsberetning for 2023.

7.1 Kontrollutvalget skal påse at revisjonen utføres av kvalifisert og uavhengig revisor

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller krav til uavhengighet, kvalifikasjon/habilitet, jf. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 bokstav c, § 9 og § 16.

Kontrollutvalget mottok i 2024 følgende habilitets- og uavhengighetserklæringer fra Viken kommunerevisjon IKS:

- *Uavhengighetsvurdering oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Marianne Elverum, datert 28.08.2024*
- *Uavhengighetsvurdering oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Inger Anne Ankersen, datert 28.08.2024*
- *Uavhengighetsvurdering oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Torkild Halvorsen, datert 28.08.2024*
- *Uavhengighetsvurdering oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Hanne Tømte, datert 28.08.2024*
- *Uavhengighetsvurdering oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Morten Kallevig, datert 28.08.2024*
- *Uavhengighetsvurdering oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Frode Christoffersen, 28.08.2024*
- *Uavhengighetsvurdering oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Ann Heidi Jebsen, 28.08.2024*

7.2 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

Revisor fikk med ny kommunelov en ny oppgave; § 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen: *"Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak."*

Revisor skal foreta en risiko- og vesentlighetsvurdering som skal legges frem for kontrollutvalget. Videre skal revisor utarbeide en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen innen 30. juni. Denne oppgaven kommer i tillegg til den ordinære rapporteringen for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Det er utarbeidet en standart, RSK 301, som regulerer handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves.

Forenklet etterlevelseskontroll 2023:

Viken kommunerevisjon IKS valgte for 2023:

➤ **Offentlige anskaffelser**

som område hvor det ble gjennomført forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.

Ved forenklet etterlevelseskontroll på området offentlige anskaffelser i 2021, avdekket revisjonen avvik på fire av de fem kontrollerte anskaffelsene. På bakgrunn av bl.a. kontrollen i 2021 valgte revisjonen igjen ut offentlige anskaffelser som område for å kartlegge om kommunen har etablert tilfredsstillende rutiner i henhold til gjeldende regelverk.

Kontrollens formål var å evaluere i hvilken grad kommunen etterlever regelverket for offentlige anskaffelser.

Revisjonen har valgte å se nærmere på følgende områder innen offentlige anskaffelser, som de vurderte at eventuelle brudd på bestemmelser ville ha størst konsekvens for kommunen:

1. Har kommunen utlyst anskaffelser korrekt i forhold til nasjonale grenseverdier og EØS-terskelverdier?
2. Har kommunen utarbeidet anskaffelsesprotokoller i tråd med regelverket?

Revisor oversendte sin uttalelse til Forenklet etterlevelseskontroll til kontrollutvalget 28.06.2024.

I kontrollutvalgets møte 09.09.20243 – sak 15/24 ble rapporten behandlet. Regnskapsrevisor Kritiyendra Sharma redegjorde for kontrollen og uttalelsen, herunder bl.a.:

- På bakgrunn av tidligere kontroll i 2021 valgte revisjonen igjen ut *offentlige anskaffelser* som område, for å kartlegge om kommunen har etablert tilfredsstillende rutiner i henhold til gjeldende regelverk.
- 5 tilfeldig valgte stikkprøver viste ingen avvik denne gangen.

Revisors konklusjon:

«Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er revisors konklusjon at de ikke har blitt gjort oppmerksomme på noe som gir grunn til å tro at Nesbyen kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i de interne rutinene som gjelder offentlige anskaffelser.»

Kontrollutvalget vedtok å ta revisors redegjørelse og rapporten til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll 2024

For 2024 har Viken kommunerevisjon IKS valgt følgende området for kontroll;

➤ **oppfølging av delegasjon av attestasjons- og anvisningsmyndighet**

som område hvor det vil bli gjennomført forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.

Kontrollens formål er å evaluere i hvilken grad kommunen etterlever regelverk/retningslinjer og rutiner for oppfølging av delegasjon av attestasjon og anvisningsmyndighet.

Revisjonen har valgt å se nærmere på følgende problemstillinger:

- Har kommunen tilfredsstillende retningslinjer og rutiner for oppfølging av delegasjon av attestasjon og anvisningsmyndighet?
- Er bestemmelsene for oppfølging av delegasjon av attestasjons- og anvisningsmyndighet fulgt opp på en tilfredsstillende måte?
- Har de ansatte fått tilfredsstillende informasjon og opplæring for å utføre oppgaven?
- Har de ansatte foretatt nødvendige undersøkelser ved attestasjon og anvisning av inngående faktura?

Viken kommunerevisjon IKS rapporterer på kontrollen til kontrollutvalget innen 30. juni 2025.

7.3 Nummerert brev

Kontrollutvalget skal i fig. kommunelovens § 23-2 påse at kommunens regnskaper blir revidert på betryggende måte og at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. også forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3.

I henhold til kommunelovens § 24-7 skal revisor gi skriftlig meldinger til kontrollutvalget om bl.a.

- a) Vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b) Vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c) Vesentlige mangler ved den økonomiske interkontrollen.

Dersom revisor avdekker forhold som i henhold til kommunelovens § 24-7 skal påpekes skriftlig til kontrollutvalget, gjøres dette i egne brev som nummereres fortløpende.

Kontrollutvalget mottok 1 nummerert brev fra Viken kommunerevisjon IKS i 2024.

Revisjonsbrevet omhandlet gamle selvkostfond.

8. FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL

8.1 Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kommunelovens §§ 23-3 og 23-4 pålegger kontrollutvalget minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, å utarbeide en «Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll».

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet og eierskap, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i de ulike sektorer og virksomheter der behovet er størst.

Kontrollutvalget for perioden 2019-2023 startet prosessen med utarbeidelse av en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) for Nesbyen kommune for perioden 2023-27, for å kunne gi sine innspill videre til kontrollutvalget i neste valgperiode og deres arbeid videre med «Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll», (Plan FR_EK).

Kontrollutvalg vedtok å bestille en risiko- og vesentlighetsvurdering av Viken kommunerevisjon IKS, i sitt møte 06.02.2023 – sak 08/23.

Vurderingen skal danne grunnlag for Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023-2027.

Revisjonen har i 2023 og 2024 orientert kontrollutvalget om status på det pågående arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Rapporten ble behandlet i møtet 09.09. 2024 – sak 12/24.

I kontrollutvalgets møte 09.09.2024 – sak 13/24 ble Plan for forvaltningsrevisjon (FK) og eierskapskontroll (EK) 2024-27 behandlet og vedtatt.

K-utvalgets medlemmer drøftet aktuelle områder for forvaltningsrevisjon, herunder bl.a.:

- Sykefraværet er bekymringsfullt.
Hvordan jobber kommunen for å redusere fraværet.
- Spesialundervisning kan bli svekket i og med kommunen er på Robek-lista og det må foretas nedskaleringer i tjenestenivået.
- Eierskapskontroll og forvaltning av eierskap, herunder; *Hallingdal Etablerersenter og Nesbyen Turist- og næringsservice AS*.

Utvalget valgte å prioritere følgende områder:

- **Forvaltningsrevisjon:**
 - a) Sykefravær
 - b) Økonomistyring
 - c) Spesialundervisning
 - d) Offentlige anskaffelser
- **Eierskapskontroll:**
 - a) Forvaltning av eierskap – eierskapskontroll
 - b) Hallingdal Etablerersenter
 - c) Nesbyen Turist- og næringsservice AS

Kontrollutvalget vedtok følgende:

«Kontrollutvalget slutter seg til fremlagt Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-27, med endringer i prioriterte områder og prioriteringsrekkefølge.

Planen oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-27 for Nesbyen kommune godkjennes.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen i perioden, dersom utvalget finner det nødvendig.»

Saksutskrift og Plan for FR_EK 2024-27 ble oversendt til kommunestyret 16.09.2024 til behandling.

Kommunestyret behandlet Plan for FR_EK 2024-27 den 31.10.2024 – sak 117/2024 og vedtok følgende:

«Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-27 for Nesbyen kommune godkjennes.

Prioritering av midler til gjennomføring av revisjoner må avklares i forbindelse med budsjettvedtaket for 2025-2028, jmf tidligere vedtatte reduksjoner.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen i perioden, dersom utvalget finner det nødvendig.

Kommunestyret ønsker at Kontrollutvalget har fokus på eier- og økonomistyring i interkommunale samarbeid og IKS i perioden 2024 - 2027.

Kommunestyret understreker at prioritering av områder må baseres på den overordnede risiko og vesentlighetsvurderingen, samtidig som kommunen sikrer ivaretagelse av tjenestekvalitet og ressursforvaltning.»

8.2 Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

I henhold til kommunelovens § 23-2 bokstav c) skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og etter kommunelovens § 23-2 bokstav d) påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv.

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll gjennomføres iht. definerte standarder og de rammer lovverket gir, og i samsvar med «Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll».

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut i fra kommunestyrets vedtak, jf. kommunelovens § 23-3.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommunelovens § 23-4.

Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll fra Viken kommunerevisjon IKS. Revisjonen rapporterer til kontrollutvalget, etter at kommunedirektøren har uttalt seg om revisjons- rapporten.

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av disse, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4.

8.3 Følgende prosjekt ble prioritert i 2024:

- «Ressurskrevende tjenester» - rapport behandlet i utvalget 18.11.24 – sak 19/24. Pkt. 8.3.1

8.3.1 Forvaltningsrevisjonsprosjekt: «Ressurskrevende tjenester»

I kontrollutvalgsmøtet 20.10.2022 – sak 24/22 drøftet kontrollutvalget gjennomføring av en eventuell forvaltningsrevisjon i 2023.

I kontrollutvalgets «Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-23», vedtatt 17.02.2020 – sak 06/2020, følger det en prioritert liste over temaer/områder som er aktuelle for kontrollutvalget å gjennomføre forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll av i denne valgperiode. Ressurskrevende tjenester stod oppført som nr. 2 på listen.

Deltakerne anså ressurskrevende tjenester som et området hvor det kan være nyttig å gjennomføre en revisjon, herunder bl.a. følgende fremkom i møtet:

- Ressurskrevende tjenester er et området hvor Nesbyen bruker mye ressurser, og kommunen er en av de 13 kommunene i Norge som har flest brukere iht. folketall.
- Gjøres det riktige vedtak på grad av tjeneste, utføres tjenesten iht. til vedtak, lover og regler?
- Står ressursbruken i henhold til tjenestegrad og utførelse?
- Hvilke utfordringer følger med stort antall brukere?

Kontrollutvalget vedtok følgende:

«Kontrollutvalget ber Viken kommunerevisjon IKS legge frem et forslag til gjennomføring og omfang for en forvaltningsrevisjon av ressurskrevende tjenester, til sitt neste møte 30.11.22.»

I kontrollutvalgets møte 30.11.2022 – sak 32/22 fremla Viken kommunerevisjon prosjektskissen på området ressurskrevende tjenester.

Skissen inneholdt 5 ulike fokusområder for forvaltningsrevisjonsprosjekt:

- Tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne
- Planlegging, ressursstyring og økonomi av ressurskrevende tjenester
- Barn og unge med habiliteringstjenester
- Rus og psykiatri
- Kvalitet i sykehjem og tjenester i hjemmet

Kontrollutvalget anså «Planlegging, ressursstyring og økonomi av ressurskrevende tjenester» som mest hensiktsmessig område å gjøre en forvaltningsrevisjon på.

Kontrollutvalget vedtok følgende:

«Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisors redegjørelse og prosjektskissen til orientering. Kontrollutvalget bestiller, av Viken kommunerevisjon IKS, en prosjektplan på området ressurskrevende tjenester basert på prosjektskissens punkt 3.2 og momenter fremkommet i møtet. Prosjektplanen fremlegges i kontrollutvalgets møte 06.02.2023.»

I kontrollutvalgets møte 06.02.23 – sak 05/23 fremla forvaltningsrevisor Even Tveter prosjektplanen

som forslø følgende problemstillinger:

- Sikrer kommunen at det er rutiner for tilfredsstillende budsjettering og ressursbruk innen området ressurskrevende tjenester?
- Sikrer kommunen at det er etablerte prosesser og rutiner som bidrar til å gi kommunen tilskudd og refusjoner knyttet til ressurskrevende tjenester?
- Sikrer kommunen at saksbehandling og utførelse av vedtak er i henhold til regelverk, herunder om det gjennomføres evalueringer og revurderinger av vedtak?
- Sikrer Nesbyen kommune at det er tilstrekkelig kompetanse innenfor tjenestområdet for å yte forsvarlige tjenester, herunder bruk av tvang og makt?

Kontrollutvalget anså det hensiktsmessig å få belyst i prosjektet utfordringene med manglende rammetilskudd for brukere under 16 og over 67 år.

Iht. revisor vil prosjektet redegjøre for kommunale utgifter på tjenestområdet. Det kan deles opp på de ulike brukergruppene, bl.a. på de som er under 16 og de som er over 67 år, for å få et bilde av kostnadene for de ulike gruppene. Samt om disse gruppene får de tjenestene de har krav på iht. vedtak.

Kontrollutvalget vedtok følgende:

«Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisors redegjørelse og prosjektplanen til orientering. Kontrollutvalget bestiller, av Viken kommunerevisjon IKS, en forvaltningsrevisjon på området ressurskrevende tjenester basert på prosjektplanen og momenter fremkommet i møtet.»

Prosjektets fremdrift

Revisjonen startet opp arbeidet med prosjektet i 3. kvartal 2023 og var forventet rapportert til kontrollutvalget før sommeren 2024.

Kommunestyret behandlet årsbudsjett 2024 i sitt møte 14.12.2023 – sak 107/2023.

Kommunestyret vedtok konst. kommunedirektør sitt kuttforslag i kontrollutvalgets budsjett for 2024 med kr. 200 000,- fra kr. 1 125 000,- til kr. 925 000,-.

Kuttet ville i hovedsak måtte tas fra posten for forvaltningsrevisjon.

Dette ville medført at prosjektet ikke kunne slutføres, men da Viken kommunerevisjon IKS la opp til ny finansieringsordning i 2024 med et 4-års perspektiv kunne likevel prosjektet slutføres i 2024.

I kontrollutvalgets møte 18.11.24 – sak 19/24 ble forvaltningsrevisjonsrapporten behandlet og forvaltningsrevisor Jørund Sagedal for rapporten. Herunder:

- **Prosjektets formål:**

Undersøke om kommunen etterlever krav til tjenestetilbud når det gjelder saksbehandling og oppfølging av fattede vedtak, samt at kommunen har utarbeidet rutiner for å sikre en hensiktsmessig ressursbruk på området for ressurskrevende tjenester.

- **Problemstillinger:**

- Sikrer kommunen at det er rutiner for tilfredsstillende budsjettering og ressursbruk innen området ressurskrevende tjenester?
- Sikrer kommunen at det er etablerte prosesser og rutiner som bidrar til å gi kommunen tilskudd og refusjoner knyttet til ressurskrevende tjenester?
- Sikrer kommunen at saksbehandling og utførelse av vedtak er i henhold til regelverk, herunder om det gjennomføres evalueringer og revurderinger av vedtak?
- Sikrer Nesbyen kommune at det er tilstrekkelig kompetanse innenfor tjenestområdet for å yte forsvarlige tjenester, herunder bruk av tvang og makt?

- **Revisors funn og vurderinger:**

- Nesbyen oppgir at de har en fast praksis for budsjettarbeidet, og viser til et samarbeid innad i tjenesten og med relevante aktører som tildelingsenheten og økonomiansvarlige i kommunen. Revisjonen mener at rutinene i større grad kunne vært formalisert.
- Undersøkelsen viser at kommunens system for refusjonskrav knyttet til ressurskrevende i liten grad er formalisert. Det fremkommer også at praksis er ulik fra bruker til bruker. Det har også vært feil som har blitt tatt opp av regnskapsrevisjonens kontroll av refusjoner de siste årene. Revisjonen mener at det bør utarbeides rutiner som sikrer enhetlig praksis for refusjonshåndtering, og at det i større grad gjennomføres systematiske kontroller av dette arbeidet.
- Revisor har som nevnt vurdert at Nesbyen kommunen i større grad bør formalisere dette i rutiner. I forbindelse med kommunedirektørens uttalelse ble det vist til en rutine som etter hvert er utarbeidet.
- Revisor vurderer at kommunen følger krav i forskrift til håndtering av refusjoner for ressurskrevende brukere. Det har etter vårt syn imidlertid vært noen svakheter med disse prosedyrene som til en viss grad har vært person-avhengig.
- Når det gjelder problemstillingen som omhandler vedtaksutforming og evalueringer av disse, er konklusjonen at kommunen i all hovedsak følger de krav som gjelder for dette. Dette er etter revisjonens mening positivt, og særlig at brukermedvirkning ved opprettelse av vedtak er dokumentert.
- Når det gjelder problemstillingen som omhandler vedtaksutforming og evalueringer av disse, er konklusjonen at kommunen i all hovedsak følger de krav som gjelder for dette. Dette er etter revisjonens mening positivt, og særlig at brukermedvirkning ved opprettelse av vedtak er dokumentert.
- Revisor vurderer at kommunen har en god praksis med hensyn til vedtak og kartlegginger. Vedtakene blir også evaluert, men enkelte typer vedtak har ikke vært dokumentert evaluert (selv om de er evaluert)
- Vi vurderer at brukermedvirkningen er av god praksis.
- Revisor vurderer at det er noen forbedringspunkter med hensyn til statlig rapportering, samt sikring av hensiktsmessig kapasitet og organisering i tildelingstjenesten.
- Vi vurderer at kommunen i hovedsak sørger for tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i tjenestene, men det har i perioder vært noe manglende kapasitet.

- Videre vurderer vi det som sannsynliggjort at kommunen i hovedsak lykkes i å sikre nødvendig kompetanse blant de ansatte.
- **Revisors anbefalinger:**
Revisor vil, med bakgrunn i deres gjennomgang, anbefale kommunedirektøren å gjennomføre følgende:
 1. Nesbyen kommune bør sikre at det er formaliserte rutiner for budsjettarbeidet i sektor for ressurskrevende tjenester
 2. Nesbyen kommune bør sikre at det er rutiner og kontrollaktiviteter som sikrer enhetlig og god praksis for refusjonskrav i sektoren
 3. Nesbyen kommune bør sikre at evalueringer av vedtak dokumenteres
 4. Nesbyen kommune bør se på om kartlegging av kompetanse og kapasitet er tilstrekkelig, både for nåværende og fremtidige behov

K-utvalget anså rapporten som omfattende og med få påpekninger. En gjennomgang av en så omfattende og kompleks tjeneste er uansett nyttig læring.

Kommunedirektøren anså rapporten til å være noe generell og dermed ha få læringspunkter.

Vedtak:

Enstemmig vedtak:

Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurskrevende tjenester i Nesbyen kommune», fra Viken kommunerevisjon IKS datert 04.11.2024, og redegjørelsen fra forvaltningsrevisor til etterretning. Rapporten er et godt grunnlag for Nesbyen kommune til å sikre sine rutiner og praksis slik det er beskrevet i rapporten og i dens anbefalinger.

Kontrollutvalget oversender saken og forvaltningsrevisjonsrapporten til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar rapporten «Ressurskrevende tjenester Nesbyen kommune» fra Viken Kommunerevisjon IKS til orientering.

Kommunestyret ber kommunedirektøren starte opp arbeidet med å gjennomføre tiltak iht. revisjonsrapportens anbefalinger:

1. Nesbyen kommune bør sikre at det er formaliserte rutiner for budsjettarbeidet i sektor for ressurskrevende tjenester.
2. Nesbyen kommune bør sikre at det er rutiner og kontrollaktiviteter som sikrer enhetlig og god praksis for refusjonskrav i sektoren.
3. Nesbyen kommune bør sikre at evalueringer av vedtak dokumenteres.
4. Nesbyen kommune bør se på om kartlegging av kompetanse og kapasitet er tilstrekkelig, både for nåværende og fremtidige behov.

Saksutskrift og rapporten ble oversendt til kommunestyret 26.11.2024 til behandling.

Kommunestyret behandlet rapporten i sitt møte 12.12.24 – sak 135/2024 og vedtok følgende:

1. «Nesbyen kommune bør sikre at det er formaliserte rutiner for budsjettarbeidet i sektor for ressurskrevende tjenester.
2. Nesbyen kommune bør sikre at det er rutiner og kontrollaktiviteter som sikrer enhetlig og god praksis for refusjonskrav i sektoren.
3. Nesbyen kommune bør sikre at evalueringer av vedtak dokumenteres.
4. Nesbyen kommune bør se på om kartlegging av kompetanse og kapasitet er tilstrekkelig, både for nåværende og fremtidige behov.»

Det fremgår ikke i saksdokumentene, og derav heller ikke i vedtaket til kommunestyret, følgende fra kontrollutvalgets oversendte forslag til vedtak:

«Kommunestyret tar rapporten «Ressurskrevende tjenester Nesbyen kommune» fra Viken Kommunerevisjon IKS til orientering.

Kommunestyret ber kommunedirektøren starte opp arbeidet med å gjennomføre tiltak iht. revisjonsrapportens anbefalinger:»

Kontrollutvalgets innstilling/forslag til vedtak skal gå uendret til kommunestyret.

Kommunedirektøren har utelatt deler av kontrollutvalgets forslag til vedtak i sitt saksframlegg til saken til kommunestyret, til tross for at kontrollutvalgets innstilling/forslag til vedtak skal gå uendret til kommunestyret. Saksutskriften fra kontrollutvalget (sendt kommunestyret v/ordfører 26.11.2024) har ikke fulgt saken, kun forvaltningsrevisjonsrapporten.

Kommunestyret har dermed ikke fått informasjon om kontrollutvalgets fullstendige forslag til vedtak i saken. Dette er kritikkverdig.

9. ØKONOMI

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet i kommunen, jf.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2.

Budsjettet til kontrollutvalget skal dekke kontrollutvalgets virksomhet, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og drift av selve utvalget og sekretariatet.

Den årlige ressursbruken for kontrollutvalget og sekretariatet er forholdsvis stabile, mens ressursbruken for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll vil variere i forhold til antall prosjekter og omfanget på prosjektene. For regnskapsrevisjon vil ressursbruken variere ut ifra bl.a. hvilke tester/kontroller revisjonen gjør det enkelte år, antall særattestasjoner, attestasjoner ift. mva-kompensasjon, bistand og rådgivning m.m.

Budsjett 2024:

I sak 26/23 - 04.09.2023 «Kontrollutvalgets budsjett 2024», vedtok kontrollutvalget å søke om en budsjettramme på kr. 1 125 000,- for 2024.

Kommunestyret vedtok, i møtet 14.12.23 – sak 107/2024, administrasjonens kuttforslag i kontrollutvalgets budsjett for 2024 med kr. 200 000,- fra kr. 1 125 000,- til kr. 925 000,-.

I henhold til kommunestyrets vedtak skal et kutt på kr. 200 000,- gjøres årlig i budsjettrammen frem til og med 2027-budsjettet.

Reduksjonen ble for 2024-budsjettet gjennomført med flg. kutt; drift k-utvalget kr. 5 000,-, opplæring/kurs kr. 10 000,-, drift sekretariat kr. 5 000,-, forvaltningsrevisjon kr. 180 000,-.

Det totale revisjonshonoraret for 2024 fikk et merforbruk på kr. 16 655,-. Merforbruket gjelder opplæring av kontrollutvalget og bistand skattemelding.

Kontrollutvalget fikk et totalt merforbruk i 2024 på kr. 19 948,-, fordelt som følger:

- Mindreforbruk forvaltningsrevisjon kr. - 100,-
- Merforbruk Andre særskilte oppgaver kr. 16 755,-
- Merforbruk k-utvalg og sekretariat kr. 3 293,-

10. AVSLUTNING

Kontrollutvalget har arbeidet etter gjeldende plandokument og lovpålagte oppgaver i 2024, samt holdt seg orientert om aktuelle saker og tema ved å få relevant informasjon fra ordfører og kommunedirektør, eller etter henvendelser fra en eller flere innbyggere.

Kontrollutvalgets formål er å ha løpende kontroll med forvaltningen i kommunen, og se til at revisjonen fungerer på en betryggende måte.

Kontrollutvalget har fått løpende kopi av revisjonens korrespondanse med kommunen, og mener at det ikke er forhold som tilsier at kontrollutvalget skulle ha iverksatt ytterligere kontrolltiltak.

Det har i 2024 vært god kontakt mellom kontrollutvalget og politisk- og administrativ ledelse i kommunen.

* * * * *

Nesbyen, 10.02.2025

Audun Aasheim
Kontrollutvalgsleder

Vedlegg 1:**Utdrag fra Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-27:*****Kontrollutvalgets forslag til prosjekter i perioden 2024 - 2027***

Basert på risiko- og vesentlighetsvurderingen (ROV), drøftinger i kontrollutvalget, innspill fra avgått utvalg, dialog med forvaltningsrevisor, prioriteres følgende tema for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i fireårsperioden:

	Forvaltningsrevisjon
	Prioriterte prosjekter 2024-2027:
a)	Sykefravær
b)	Økonomistyring
c)	Spesialundervisning
d)	Offentlige anskaffelser

	Eierskapskontroll
	Prioriterte prosjekter 2024-2027:
a)	Forvaltning av eierskap – eierskapskontroll
b)	Hallingdal Etablerersenter
c)	Nesbyen Turist- og næringsservice AS